

Oponentský posudek diplomové práce Martiny Němečkové Návnik slohových útvarů publicistického stylu na SŠ

Vzhledem k rostoucímu důrazu, který je v současné době kladen na oblast mediální výchovy ve škole, zvolila Martina Němečková téma své diplomové práce velmi vhodně.

V teoretické části jsou velice dobře vymezeny základní pojmy týkající se žurnalistiky i publicistického stylu, výborně zpracována je i kapitola týkající se vývojových tendencí v současné žurnalistice. Velmi přehledná je kapitola Problematika slohového vyučování na střední škole; přináší cenné informace, založené na analýze učebnic českého jazyka pro střední školy z hlediska zastoupení učiva o publicistickém stylu. Tento přehled různých témat a cvičení jednotlivých učebnic může být velmi dobře využit učiteli českého jazyka při přípravě hodin zaměřených na publicistický styl. Autorce vytykám, že nezůstala raději pouze u deskriptivního přístupu a u objektivně interpretačního přístupu a v diplomové práci se uchýlila k subjektivním formulacím typu *podle mého názoru* (s. 39) či *myslím si* (s. 40) a *dle mého názoru* (s. 40). Na stejném principu je založena i kapitola Osobní názor na současnou výuku publicistických útvarů. Tento přístup je s tradiční koncepcí diplomových prací v přímém rozporu. Tvzení, která autorka v kapitole předkládá, jsou dobře obhajitelná. Problém by tedy bylo možné velice dobře odstranit pouze jiným nadpisem kapitoly, např. Náměty pro koncepci výuky publicistických slohových útvarů.

Při výzkumu si autorka dobře stanovila hypotézy i výzkumné metody. Provádí podrobnou analýzu žákovských fejetonů v jednotlivých jazykových rovinách. V případě, že autorka popisuje odchylky od normy, jako je tomu např. při analýze morfologických jevů v žákovských textech, není na místě tyto odchylky označovat jako chyby. Sama autorka uvádí, že některé obecně české koncovky ve tvarech ohebných slov mohou být užity i funkčně. Vzhledem k tomu, že je třeba vzít v úvahu různé aspekty textu analyzovaného fejetonu, je lépe namísto polarity chybné – správné používat při interpretaci zjištěných tvarů spíše protiklad vhodné – nevhodné. Na s. 57 autorka uvádí, že zakončení 1. osoby množného čísla indikativu préterita bez –e (vezmem) je obecně české. Mluvnice češtiny 2 (Akademická mluvnice) však tento tvar považuje za spisovný hovorový, stejně jako publikace Marie Čechové a kol. Čeština Řeč Jazyk. V případě tvaru opětoval jsem (Opětoval jsem jim tedy další a další krajíc.) nejde o nedostatek morfologický, nýbrž lexikální. Na straně 57 autorka používá nesprávné termíny *spojky souřadné* a *podřadné* namísto správných *spojky souřadící* a *podřadící*. Na s. 61 autorka považuje věty oznamovací zvolací nesprávně za věty rozkazovací: *Protože fanoušci jsou dobytek! To není možný! Zase mi vypadlo nejmíň třicet vlasů!!!* V rozporu s výzkumnými metodami, které je třeba v diplomové práci uplatňovat, autorka na straně 61 uvádí „bylo by těžké stanovit, který typ (souvětí) je četnější, jejich počty jsou vyrovnané“. Na straně 62 není přesné tvrzení, že věty hlavní jsou uvozovány souřadícími spojkami, vhodnější je vyjádřit, že věty hlavní jsou souřadícími spojkami spojovány.

V závěrečném shrnutí na s. 65 je autorka opět v rozporu se stylem, kterým by měly být diplomové práce napsány, velmi expresivní.

Zajímavé poznatky přinášejí výsledky ankety, kterou autorka provedla mezi středoškolskými učiteli českého jazyka.

V práci jsou ojedinělé formální nedostatky.

Chybějící interpunkční čárka:

S. 12 - *Bývá útvarem stručným ale výstižným.*

S. 31 – *Po ukázkách přichází malé shrnutí, co to je publicistický styl obecně_ a malou podkapitolu uzavírají opět cvičení, která se vztahují k předcházejícím ukázkám.*

Nadbytečná interpunkční čárka:

S. 44 - *...dostanou – li za úkol, vyzpovídat nějakou osobnost...*

Chyba pravopisu lexikálního:

S. 64 - *tématicky*

Gramatická chyba:

S. 16 – *Po formální stránce má interview svá pevná charakteristika...*

Překlepy:

S. 8 – *chybějící předložka „s“, prajazykové jevy*

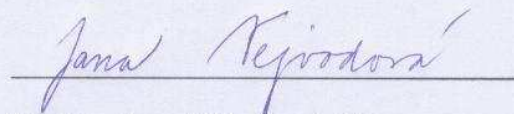
S. 20 – *místo spojovníku pomlčka – sleduje – li, s. 21 – potřebují – li, s. 35 – čteme – li, s. 44 – dostanou – li, s. 51 – mají – li, s. 55 – chcete – li, s. 58 - jedná – li se, s. 68 - došlo – li*

S. 59 – *Téměř výhradně to jsou o slova přejatá...*

Diplomovou práci považuji za poměrně zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Navržená klasifikace: velmi dobře

Štáhlavy 5. 8. 2012

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
oponentka diplomové práce